

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1981 Nr. 183

A. TITEL

*Internationaal Verdrag tot samenwerking in het belang van de veiligheid van de luchtvaart „Eurocontrol”, met Bijlagen en Protocol van ondertekening;
Brussel, 13 december 1960*

B. TEKST

De Engelse, de Franse en de Nederlandse tekst van Verdrag, Bijlagen en Protocol zijn geplaatst in *Trb.* 1961, 62.

D. PARLEMENT

Zie *Trb.* 1963, 57.

De in rubriek J (blz. 4 e.v.) hieronder afgedrukte verklaring van de Vertegenwoordigers van de Lid-Staten bij het onderhavige Verdrag, in het kader van de Permanente Commissie bijeen, behoeft ingevolge artikel 62, eerste lid, letter b, van de Grondwet niet de goedkeuring van de Staten-Generaal alvorens in werking te kunnen treden.

E. BEKRACHTIGING

Zie *Trb.* 1963, 57.

F. TOETREDING

Zie *Trb.* 1966, 150.

G. INWERKINGTREDING

Zie *Trb.* 1963, 57 en *Trb.* 1966, 150.

J. GEGEVENS

Zie *Trb.* 1961, 62, *Trb.* 1963, 57, *Trb.* 1966, 150 en *Trb.* 1971, 129.

Voor het op 7 december 1944 te Chicago tot stand gekomen Verdrag inzake de internationale burgerluchtvaart zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1973, 109.

Voor het op 14 december 1960 te Parijs tot stand gekomen Verdrag nopens de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1977, 181.

Voor het op 26 juni 1945 te San Francisco tot stand gekomen Statuut van het Internationale Gerechtshof zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1979, 136.

Van het op 6 juli 1970 te Brussel tot stand gekomen Additioneel Protocol bij het Internationale Verdrag tot samenwerking in het belang van de veiligheid van de luchtvaart „Eurocontrol”, met Protocol van ondertekening, zijn de Nederlandse en de Franse tekst geplaatst in *Trb.* 1970, 156; zie ook *Trb.* 1972, 101.

Van het op 21 november 1978 te Brussel tot stand gekomen Protocol tot wijziging van het Additioneel Protocol van 6 juli 1970 bij het Internationaal Verdrag tot samenwerking in het belang van de veiligheid van de luchtvaart „Eurocontrol” zijn de Nederlandse en de Franse tekst geplaatst in *Trb.* 1979, 1; zie ook *Trb.* 1981, 15.

Op 12 februari 1981 is te Brussel tot stand gekomen een Protocol tot wijziging van het onderhavige Verdrag, met Bijlagen; de Franse en de Nederlandse tekst van dit Protocol zijn geplaatst in *Trb.* 1981, 182.

Op 12 februari 1981 is te Brussel tot stand gekomen een Multilaterale Overeenkomst betreffende „en route”-heffingen, met Bijlagen; de Franse en de Nederlandse tekst van deze Overeenkomst zijn geplaatst in *Trb.* 1981, 181.

Op de op 20 november 1980 te Brussel gehouden vergadering van de Permanente Commissie voor de Veiligheid van de Luchtvaart zijn met eenstemmigheid twee besluiten genomen, waarvan de tekst als volgt luidt:

EUROPEAN ORGANISATION FOR THE SAFETY OF AIR
NAVIGATION EUROCONTROL

Decision No. 30 concerning the transition from the arrangements existing under the 1960 Convention to the arrangements under the 1960 Convention as modified by the Amending Protocol

The Permanent Commission for the safety of air navigation,

– Having decided to present to the Diplomatic Conference the draft Protocol submitted by the Study Group of Alternates, which amends the Eurocontrol Convention signed at Brussels on 13 December 1960, as set out in WP/CN/56/13 of 30.10.80;

- Desiring to take all the necessary measures to ensure that the transition from the arrangements existing under the 1960 Convention to the arrangements under the 1960 Convention as modified by the Amending Protocol will take place under optimum conditions;

Have taken the following decision:

No new direct or indirect investment project in respect of the execution of air traffic control services will be approved under the joint investment budgets for the period from 1 January 1981 until the entry into force of the Amending Protocol except where, in the case of the Maastricht Control Centre, the need arises for unforeseeable reasons and in order to ensure air safety.

If new investments are considered necessary and approved by the Contracting Parties concerned, subject to agreement by all the Contracting Parties to the use of the Agency's services, the investment costs shall be financed by the States concerned and shall be set out in special annexes to the annual budgets.

DONE at Brussels, this 20th day of November 1980.

*The President of the
Permanent Commission*
(sd.) N. TEBBIT

EUROPEAN ORGANISATION FOR THE SAFETY OF AIR
NAVIGATION EUROCONTROL

Decision No. 31

The representatives of the States parties to the International Convention relating to Cooperation for the Safety of Air Navigation signed in Brussels on 13 December 1960, meeting in Brussels as the Permanent Commission for the Safety of Air Navigation on 20 November 1980;

Having agreed to submit to a diplomatic conference the draft Protocol amending the Convention signed in Brussels on 13 December 1960;

Whereas Portugal has declared its intention of joining the Eurocontrol Organisation as from the date of entry into force of the said Protocol;

Unanimously decided the following:

1. Portugal's application to become a Contracting Party to the EUROCONTROL International Convention relating to Cooperation for the Safety of Air Navigation as from the date of entry into force of the Protocol amending the said Convention is accepted.

2. Portugal will be invited to attend the diplomatic conference with a view to signing the Protocol amending the EUROCONTROL International Convention relating to Cooperation for the Safety of Air Navigation.

3. It is not planned to require Portugal, in particular in return for the rights it will acquire in regard to the Organisation's resources, to make a financial contribution prior to its admission as a Contracting Party to the amended Convention, including, inter alia, the Protocols signed on 6 July 1970 and 21 November 1978.

As from the date of entry into force of the amended Convention in the case of Portugal, the latter shall enjoy the same rights and be bound by the same obligations as existing Member States of the Organisation.

4. This decision shall be notified to Portugal by the President of the Permanent Commission.

Brussels, 20th November 1980

President of the Commission
(sd.) N. TEBBIT

De Vertegenwoordigers van de Staten die Partij zijn bij het onderhavige Verdrag, hebben in het kader van de Permanente Commissie op 20 november 1980 te Brussel bijeen, een verklaring aangenomen waarvan de tekst als volgt luidt:

EUROPEAN ORGANISATION FOR THE SAFETY OF AIR
NAVIGATION EUROCONTROL

Declaration of Intent concerning the period prior to the entry into force of the Protocol amending the EUROCONTROL International Convention relating to Cooperation for the Safety of Air Navigation signed on 13 December 1960.

The representatives of the States parties to the EUROCONTROL Convention, signed on 13 December 1960, meeting as the Permanent Commission on 20 November 1980 in Brussels;

Having agreed to present to the Diplomatic Conference the draft Protocol submitted by the Study Group of Alternates, which amends the EUROCONTROL Convention signed at Brussels on 13 December 1960, as set out in WP/CN/56/13 of 30.10.80;

Desiring to take all the necessary measures to ensure that the transition from the arrangements existing under the 1960 Convention to the arrangements under the 1960 Convention as modified by the Amending Protocol will take place under optimum conditions:

Unanimously declare that:

1. The option of denunciation by 28 February 1981 as provided for in Article 39 of the Convention signed on 13 December 1960 will not be exercised, provided that no change of substance is made to the text of the draft Protocol approved today or to the annexes thereof;

2. Every endeavour will be used to enable the Amending Protocol to enter into force on 1 March 1983 or, failing this, at the earliest possible date thereafter.

Brussels, 20th November 1980

*The President of the
Permanent Commission*
(sd.) N. TEBBIT

De tekst van het gecoördineerd dispositief waarin de van kracht blijvende teksten van het Internationaal Verdrag tot samenwerking in het belang van de veiligheid van de luchtvaart „EUROCONTROL” van 13 december 1960, en van de bij het Protocol van 12 februari 1981 aangebrachte wijzigingen zijn samengevoegd, en dat als Bijlage is gevoegd bij de Slotakte van de te Brussel op 12 februari 1980 gehouden Diplomatieke Conferentie inzake het Protocol tot wijziging van het Internationaal Verdrag van 13 december 1960 luidt als volgt:

Gecoördineerd dispositief waarin de van kracht blijvende teksten van het huidige Verdrag en de bij het Protocol aangebrachte wijzigingen zijn samengevoegd

Artikel 1

1. De Verdragsluitende Partijen komen overeen, hun samenwerking op het gebied van de luchtvaart te versterken en hun gemeenschappelijke werkzaamheden op dit gebied te ontwikkelen, waarbij ten volle rekening wordt gehouden met de vereisten van de landsverdediging en tevens aan alle gebruikers van het luchtruim de grootst mogelijke vrijheid wordt gelaten die verenigbaar is met de vereiste graad van veiligheid. Zij komen derhalve overeen:

(a) gemeenschappelijke doeleinden op lange termijn inzake de luchtvaart vast te stellen en in dit kader met betrekking tot de diensten en installaties voor het luchtverkeer een gemeenschappelijk plan op middellange termijn op te stellen;

(b) gemeenschappelijke plannen uit te werken voor voortgezette opleiding van personeel, procedures en speurwerk- en ontwikkelingsprogramma's inzake de installaties en diensten voor de veiligheid, de doeltreffendheid en een snel verloop van het luchtverkeer;

(c) overleg te plegen over elke overige maatregel die noodzakelijk is ter verzekering van het veilig en ordelijk verloop van het luchtverkeer;

(d) een gemeenschappelijke kennisbank inzake de operationele, technische en financiële aspecten van de luchtvaart in te stellen;

(e) hun activiteiten met betrekking tot de regeling van de luchtverkeersstromen te coördineren door het oprichten van een internationaal systeem voor de regeling van de verkeersstromen ten einde een zo doeltreffend mogelijk gebruik van het luchtruim te verzekeren.

2. Zij stichten hiertoe een „Europese Organisatie voor de veiligheid van de luchtvaart (EUROCONTROL)”, hierna genoemd „de Organisatie”, die in samenwerking met de nationale burgerlijke en militaire autoriteiten zal handelen. Deze omvat twee organen:

– een „Permanente Commissie voor de veiligheid van de luchtvaart”, hierna genoemd „de Commissie”, die het voor het algemene beleid van de Organisatie verantwoordelijke orgaan vormt;

– een „Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart”, hierna genoemd „het Agentschap”, waarvan de Statuten Bijlage 1 bij dit Verdrag vormen. Het Agentschap vormt het orgaan belast met de uitvoering van de taken die in dit Verdrag zijn vastgesteld of het ter uitvoering hiervan door de Commissie worden opgedragen.

3. De zetel van de Organisatie is te Brussel gevestigd.

Artikel 2

1. De Organisatie heeft de volgende taken:

(a) de toekomstige behoeften van het luchtverkeer, alsmede de nieuwe technieken om in deze behoeften te voorzien, te analyseren;

(b) gemeenschappelijke doeleinden op lange termijn op het gebied van de luchtvaart uit te werken en vast te stellen;

(c) in het kader van de in bovenstaand lid (b) genoemde doeleinden op lange termijn de nationale plannen op middellange termijn te coördineren om te komen tot de opstelling van een gemeenschappelijk plan op middellange termijn dat betrekking heeft op de diensten en installaties voor het luchtverkeer;

(d) het bevorderen van een gemeenschappelijk beleid op het gebied van de grond- en boordsystemen voor de luchtvaart, alsmede ter zake van de opleiding van personeel voor de diensten van de luchtvaart;

(e) de maatregelen ter verhoging van de rentabiliteit en doeltreffendheid op het terrein van de luchtvaart te bestuderen en te bevorderen;

(f) studies, beproevingen en proefnemingen op het gebied van de luchtvaart te bevorderen en ten uitvoer te leggen, het resultaat van de door de Verdragsluitende Partijen op het gebied van de luchtvaart uitgevoerde studies, beproevingen en proefnemingen te vergaren en bekend te maken;

(g) de speurwerk- en ontwikkelingsprogramma's van de Verdragsluitende Partijen inzake nieuwe technieken op het gebied van de luchtvaart te coördineren;

(h) de vraagstukken op het gebied van de luchtvaart te bestuderen die in behandeling zijn bij de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie of andere internationale organisaties voor de burgerluchtvaart;

(i) de aan de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie voor te leggen wijzigingen in de regionale luchtvaartplannen te bestuderen;

(j) elke andere gemeenschappelijke taak te vervullen waarmee zij eventueel ter uitvoering van artikel 1, lid 1 (c), wordt belast;

(k) de Verdragsluitende Partijen en de belanghebbende derde Staten behulpzaam te zijn bij de oprichting en tenuitvoerlegging van een internationaal systeem voor de regeling van de luchtverkeersstromen;

(l) overeenkomstig de Multilaterale Overeenkomst betreffende de „en route“-heffingen namens de Verdragsluitende Partijen en de bij deze Overeenkomst Partij zijnde derde Staten de aan de gebruikers van de diensten voor de luchtvaart opgelegde heffingen vast te stellen en te innen.

Bijzondere overeenkomsten kunnen worden gesloten tussen de Organisatie en Staten die geen Partij zijn en belang hebben bij deelname aan de uitvoering van deze taken.

2. De Organisatie kan op verzoek van een of meer Verdragsluitende Partijen met de volgende taken worden belast:

(a) deze Partijen behulpzaam zijn bij de uitvoering van specifieke luchtvaarttaken, zoals het ontwerpen en opzetten van installaties en diensten voor het luchtverkeer;

(b) namens deze Partijen de installaties en diensten voor het luchtverkeer ten volle of ten dele ter beschikking stellen en exploiteren;

(c) deze Partijen behulpzaam zijn bij de berekening en de inning van de door hen aan de gebruikers van de diensten voor de luchtvaart opgelegde heffingen die niet onder de Multilaterale Overeenkomst betreffende „en route”-heffingen vallen.

De tenuitvoerlegging van deze taken wordt per geval geregeld in een bijzondere overeenkomst tussen de Organisatie en de belanghebbende Partij of Partijen.

3. Op verzoek van een of meer Staten, geen Lid-Staten zijnde, kan de Organisatie bovendien met de volgende taken belast worden:

(a) deze Staten behulpzaam zijn bij het regelen van de luchtverkeersstromen, alsmede het ontwerpen en verschaffen van de diensten en installaties voor de luchtvaart;

(b) deze Staten behulpzaam zijn bij de berekening en de inning van de door hen aan de gebruikers van de diensten voor de luchtvaart opgelegde heffingen die niet onder de Multilaterale Overeenkomst betreffende „en route”-heffingen vallen.

De tenuitvoerlegging van deze taken wordt per geval geregeld in bijzondere overeenkomsten tussen de Organisatie en de belanghebbende Staten.

Artikel 3

1. Dit Verdrag is van toepassing op de diensten voor de „en route”-luchtvaart en de daarmee verband houdende naderingsdiensten en plaatselijke diensten ten behoeve van het luchtverkeer in de vluchtinlichtingengebieden vermeld in Bijlage 2.

2. Elke wijziging die een Verdragsluitende Partij wenst aan te brengen in de haar betreffende opgave van vluchtinlichtingengebieden in Bijlage 2 is onderworpen aan de eenparige goedkeuring van de Commissie wanneer deze wijziging leidt tot wijziging van de totale omvang van het door het Verdrag bestreken luchtruim. Elke wijziging die niet tot een

het buitenland meebrengen, alsmede ten aanzien van de wederuitvoer van deze zelfde bezittingen, meubelen en voorwerpen bij het beëindigen van hun functie;

(b) mogen bij hun indiensttreding op het grondgebied van een der Verdragsluitende Partijen hun persoonlijk motorrijtuig tijdelijk vrij van rechten invoeren en vervolgens, uiterlijk aan het einde van hun diensttijd, vrij van rechten weer uitvoeren, met dien verstande dat de Regering van de betrokken Verdragsluitende Partij zowel ten aanzien van de invoer als de uitvoer de voorwaarden kan stellen die zij in elk afzonderlijk geval noodzakelijk acht;

(c) genieten onschendbaarheid van al hun officiële stukken en documenten.

6. De Verdragsluitende Partijen zijn niet verplicht om aan hun eigen onderdanen de in bovenstaand lid 5 (a) en (b) vermelde faciliteiten te verlenen.

7. De Directeur-generaal van het Agentschap geniet, naast de voor de personeelsleden van de Organisatie voorziene voorrechten, vrijstellingen en faciliteiten, immuniteit van jurisdictie met betrekking tot handelingen, waaronder begrepen gesproken en geschreven woorden, door hem in de uitoefening van zijn functie verricht; deze immuniteit geldt evenwel niet in geval van een verkeersovertreding, noch in geval van schade veroorzaakt door een hem toebehorend of door hem bestuurd voertuig.

8. De betrokken regeringen nemen alle maatregelen die nodig zijn om te verzekeren dat de netto-salarissen vrij kunnen worden overgemaakt.

Artikel 23

De vertegenwoordigers van de Verdragsluitende Partijen genieten in het kader van de uitoefening van hun functies alsmede op hun reizen naar de plaats van samenkomst en terug onschendbaarheid van al hun officiële stukken en documenten.

Artikel 24

De Organisatie, de Directeur-generaal en de personeelsleden van de Organisatie zijn wegens het eigen stelsel van sociale verzekering vrijgesteld van alle verplichte bijdragen aan nationale sociale verzekeringsorganen, onverminderd de bij de inwerkingtreding van het in 1981 te Brussel ter ondertekening opengestelde Protocol tussen de Organisatie en een Verdragsluitende Partij bestaande regelingen.

Artikel 25

1. De contractuele aansprakelijkheid van de Organisatie wordt beheerst door de wet die op het betrokken contract van toepassing is.

2. Wat de niet-contractuele aansprakelijkheid aangaat, moet de Organisatie de schaden veroorzaakt door de schuld van haar organen of door die van haar personeelsleden in de uitoefening van hun functies, vergoeden voor zover deze schade aan hen te wijten is. De voorgaande bepaling laat rechten op andere schadevergoedingen die hun grondslag vinden in de nationale wetgeving van de Verdragsluitende Partijen, onverlet.

Artikel 26

1. (a) De inrichtingen van de Organisatie zijn onschendbaar. De eigendommen en bezittingen van de Organisatie zijn vrijgesteld van elke vordering, onteigening en inbeslagname.

(b) De archieven van de Organisatie en alle haar toebehorende officiële stukken en documenten zijn onschendbaar, ongeacht waar zij zich bevinden.

2. De eigendommen en bezittingen van de Organisatie kunnen niet in beslag worden genomen, noch aan maatregelen van gedwongen tenuitvoerlegging worden onderworpen, behalve bij rechterlijke uitspraak. In geen geval kunnen de inrichtingen van de Organisatie in beslag worden genomen, noch aan maatregelen van gedwongen tenuitvoerlegging worden onderworpen.

3. Evenwel, ten einde gerechtelijke onderzoeken uit te voeren en de tenuitvoerlegging van de rechterlijke uitspraken op de respectieve grondgebieden te verzekeren, hebben de bevoegde autoriteiten van de Staat waar zich de zetel bevindt en van de andere landen waar inrichtingen en archieven zijn gevestigd, na kennisgeving aan de Directeur-generaal van het Agentschap, toegang tot de inrichtingen en archieven van de Organisatie.

Artikel 27

1. De Organisatie werkt te allen tijde samen met de bevoegde autoriteiten van de Verdragsluitende Partijen om een goede rechtsbedeling te vergemakkelijken, het nakomen van politieverordeningen te verzekeren en elk misbruik te voorkomen waartoe de in dit Verdrag genoemde voorrechten, immuniteiten, vrijstellingen of faciliteiten aanleiding zouden kunnen geven.

2. De Organisatie vergemakkelijkt zoveel mogelijk de totstandkoming van werken die van algemeen belang zijn en die op het grondgebied van

de Verdragsluitende Partijen worden uitgevoerd op of in de nabijheid van de percelen die aan de Organisatie zijn toegewezen.

Artikel 28

Ingeval de Organisatie de in artikel 2, lid 2 (b), voorziene taken uitoefent, zijn de internationale overeenkomsten en de nationale voorschriften, die betrekking hebben op de toegang tot, alsmede het overvliegen en de veiligheid van het grondgebied van de Verdragsluitende Partijen, bindend voor het Agentschap dat alle maatregelen neemt die voor de toepassing van die overeenkomsten en regelingen noodzakelijk zijn.

Artikel 29

Ingeval de Organisatie de in artikel 2, lid 2 (b) voorziene taken uitoefent, is het Agentschap verplicht om aan de Verdragsluitende Partijen die daartoe de wens te kennen geven, alle op luchtvaartuigen betrekking hebbende inlichtingen te verstrekken waarvan het uit hoofde van de uitoefening van zijn taak op de hoogte is, ten einde de Verdragsluitende Partijen in staat te stellen toezicht uit te oefenen op de toepassing van de internationale overeenkomsten en nationale voorschriften.

Artikel 30

De Verdragsluitende Partijen erkennen dat het noodzakelijk is dat de financiën van het Agentschap in evenwicht zijn en verbinden zich om, rekening houdend met de eigen inkomsten van het Agentschap, de nodige geldmiddelen ter beschikking te stellen binnen de grenzen en voorwaarden als vastgesteld in de hierbijgevoegde Statuten.

Artikel 31

1. Ieder geschil dat tussen de Verdragsluitende Partijen of tussen de Verdragsluitende Partijen en de Organisatie, vertegenwoordigd door de Commissie, mocht ontstaan ten aanzien van de uitlegging of toepassing van dit Verdrag of van zijn Bijlagen, en dat niet kan worden opgelost door rechtstreekse onderhandelingen of op enige andere wijze geregeld, zal op verzoek van een van de partijen aan arbitrage worden onderworpen.

2. Te dien einde zal elk der partijen in elk voorkomend geval een arbiter aanwijzen en de arbiters zullen in onderlinge overeenstemming een derde arbiter benoemen. Indien een partij geen arbiter heeft aangewezen binnen een termijn van twee maanden gerekend vanaf de

datum van ontvangst van het verzoek van de andere partij, of indien de aangewezen arbiters binnen twee maanden geen overeenstemming kunnen bereiken over de benoeming van een derde arbiter, kan elke partij aan de President van het Internationale Gerechtshof vragen om tot deze benoemingen over te gaan.

3. Het scheidsgerecht bepaalt zijn eigen werkwijze.

4. Elke partij draagt zelf de kosten van haar arbiter en haar vertegenwoordiging tijdens de procedure voor het scheidsgerecht; de kosten die betrekking hebben op de derde arbiter en de andere kosten worden door de partijen ieder voor een gelijk deel gedragen. Het scheidsgerecht kan echter een ongelijke verdeling van de kosten vaststellen indien het dit passend acht.

5. De beslissingen van het scheidsgerecht zijn bindend voor de partijen bij het geschil.

Artikel 32

1. De Statuten van het Agentschap en alle wijzigingen die erin mochten worden aangebracht onder de in dit Verdrag en in de hierbijgevoegde Statuten genoemde voorwaarden zijn rechtsgeldig en uitvoerbaar op het grondgebied van de Verdragsluitende Partijen.

2. Elke wijziging van de bepalingen van de Statuten is onderworpen aan de goedkeuring van de Commissie, die met algemene stemmen uitspraak doet.

3. De bepalingen van de artikelen 1, 11, 19 en 20 van de bijgevoegde Statuten kunnen echter niet door de Commissie worden gewijzigd.

Artikel 33

In geval van crisis of oorlog kunnen de bepalingen van dit Verdrag geen afbreuk doen aan de vrijheid van handelen van de betrokken Verdragsluitende Partijen.

Artikel 34

De Verdragsluitende Partijen verbinden zich om het Agentschap te laten profiteren van de van kracht zijnde wettelijke bepalingen, die ten doel hebben de continuïteit van de openbare diensten te verzekeren.

Artikel 35

1. Dit Verdrag, zoals gewijzigd door het in 1981 te Brussel ter ondertekening opengestelde Protocol, wordt verlengd voor een tijdvak van twintig jaar, te rekenen vanaf de inwerkingtreding van voornoemd Protocol.

2. Dit tijdvak wordt stilzwijgend verlengd met perioden van vijf jaar, tenzij een Verdragsluitende Partij door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de Regering van het Koninkrijk België minstens twee jaar voor het einde van de lopende periode heeft medegedeeld dat zij het voornemen heeft het Verdrag te beëindigen. De Regering van het Koninkrijk België doet van bedoelde kennisgeving mededeling aan de Regeringen van de overige bij het Verdrag Partij zijnde Staten.

3. Indien met inachtneming van het voorafgaande de Organisatie wordt opgeheven, wordt zij geacht te bestaan ten dienste van haar liquidatie.

Artikel 36

1. Toetreding tot dit Verdrag, zoals gewijzigd door het in 1981 te Brussel ter ondertekening opengestelde Protocol, door elke Staat die voornoemd Protocol niet ondertekend heeft, is onderworpen aan:

(a) de goedkeuring van de Commissie, die hierover met algemene stemmen uitspraak doet, en

(b) de gelijktijdige nederlegging door de Staat van een toetredingsakte tot de in 1981 te Brussel ter ondertekening opengestelde Multilaterale Overeenkomst betreffende „en route”-heffingen.

2. Het besluit de toetreding te aanvaarden wordt aan de niet-ondertekenende Staat medegedeeld door de voorzitter van de Commissie.

3. De akte van toetreding wordt nedergelegd bij de Regering van het Koninkrijk België, die de Regeringen van de andere ondertekenende en toetredende Staten hiervan in kennis zal stellen.

4. De toetreding wordt van kracht op de eerste dag van de tweede maand volgende op de nederlegging van de akte van toetreding.

N.B. Deze nieuwe tekst van de Verdragsbepalingen verschijnt in de Duitse, Engelse, Franse, Nederlandse en Portugese taal. In geval van afwijking tussen de teksten is, volgens de slotclausule van het Internationaal Verdrag tot samenwerking in het belang van de veiligheid van de luchtvaart „EUROCONTROL” van 13 december 1960 en volgens de slotclausule van het Protocol van 12 februari 1981 tot wijziging van bovengenoemd Verdrag de Franse tekst doorslaggevend.

Uitgegeven de zeventiende augustus 1981.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
C. A. VAN DER KLAUW

dergelijk gevolg leidt zal door de betrokken Verdragsluitende Partij aan de Organisatie worden medegedeeld.

3. In dit Verdrag slaat de uitdrukking „luchtverkeer” op het luchtverkeer van de burgerluchtvaartuigen, alsmede de militaire luchtvaartuigen en douane- en politieluchtvaartuigen die zich houden aan de voorschriften van de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie.

Artikel 4

De Organisatie bezit rechtspersoonlijkheid. Zij bezit op het grondgebied van de Verdragsluitende Partijen de ruimste handelingsbevoegdheid welke door de nationale wetgevingen aan rechtspersonen wordt toegekend; zij kan, met name, roerende en onroerende goederen verwerven of vervreemden en in rechte optreden. Behoudens voor zover in dit Verdrag of in de bijgevoegde Statuten anders wordt bepaald, wordt zij vertegenwoordigd door het „Agentschap”, dat in haar naam handelt. Het „Agentschap” beheert het vermogen van de Organisatie.

Artikel 5

1. De Commissie bestaat uit vertegenwoordigers van de Verdragsluitende Partijen. Elke Verdragsluitende Partij kan zich laten vertegenwoordigen door verscheidene afgevaardigden zodat met name de belangen der burgerluchtvaart zowel als die der nationale defensie vertegenwoordigd kunnen worden, maar beschikt slechts over één stem.

2. Voor de toepassing van artikel 2, lid 1 (1), wordt de Commissie uitgebreid met vertegenwoordigers van de Staten, geen lid van de Organisatie zijnde, die Partij zijn bij de Multilaterale Overeenkomst betreffende „en route”-heffingen. De aldus uitgebreide Commissie neemt haar besluiten op de in bovenbedoelde Overeenkomst bepaalde voorwaarden.

3. Indien bepalingen daaromtrent zijn voorzien in andere overeenkomsten, tussen de Organisatie en derde Staten gesloten overeenkomstig artikel 2, lid 1, met name voor de regeling van de verkeersstromen, wordt de Commissie uitgebreid en neemt zij haar besluiten op de in deze overeenkomsten bepaalde voorwaarden.

Artikel 6

1. De Commissie neemt ter vulling van de ingevolge artikel 2, lid 1, aan de Organisatie opgedragen taken de volgende maatregelen:

(a) ten aanzien aan de Verdragsluitende Partijen:

geeft zij een beschikking:

– in de gevallen genoemd in artikel 2, lid 1 (b) en (c);

– in de in artikel 2, lid 1 (a), (d) t/m (k) genoemde gevallen, wanneer zij het noodzakelijk acht dat de Verdragsluitende Partijen gemeenschappelijk optreden; zij kan in deze gevallen eveneens een aanbeveling aan de Verdragsluitende Partijen doen;

(b) ten aanzien van het Agentschap:

– hecht zij haar goedkeuring aan het jaarlijkse werkprogramma en de zich over verschillende jaren uitstreckende investerings- en werkprogramma's die het Agentschap haar voor de vervulling van de in artikel 2, lid 1, bedoelde taken voorlegt, alsmede aan de begroting en het verslag over de werkzaamheden; zij geeft het Agentschap richtlijnen wanneer zij zulks nodig acht ter vervulling van de aan het Agentschap opgedragen taken;

– neemt zij alle nodige maatregelen in uitoefening van haar bevoegdheid tot toezicht krachtens dit Verdrag en de Statuten van het Agentschap;

– verleent zij kwijting aan het Agentschap voor zijn beheer inzake de begroting.

2. De Commissie zal voorts:

(a) haar goedkeuring hechten aan het Statuut van het personeel en aan het Financieel reglement, alsmede aan de ingevolge artikel 7, lid 2, van dit Verdrag, en artikel 19, lid 3, van de Statuten van het Agentschap te nemen maatregelen;

(b) voor een termijn van vijf jaar, de leden van de Commissie van toezicht benoemen ingevolge artikel 22, lid 1, van de Statuten van het Agentschap.

3. Wat betreft de in artikel 2 bedoelde bijzondere overeenkomsten, machtigt de Commissie het Agentschap tot het opnemen van onderhandelingen ter zake en keurt zij de door het Agentschap tot stand gebrachte overeenkomsten goed.

4. De Commissie kan namens de Organisatie een geschil aanhangig maken bij het in artikel 31 voorziene scheidsgerecht.

Artikel 7

1. De beschikkingen worden door de Commissie met algemene stemmen van de Verdragsluitende Partijen gegeven en zijn voor deze bindend. Indien een Verdragsluitende Partij de Commissie evenwel mededeelt dat zij door dwingende redenen van nationaal belang verhinderd is gevolg te geven aan een met algemene stemmen gegeven beschikking op de in artikel 2, lid 1 (b) en (c), genoemde gebieden, kan zij van bedoelde beschikking afwijken mits zij de beweegredenen voor deze afwijking aan de Commissie uiteenzet. Binnen zes maanden na deze mededeling herziet de Commissie haar voorheen genomen beschikking, of besluit zij of aan de afwijking bepaalde voorwaarden of

grenzen gesteld moeten worden. In beide gevallen vereist de door de Commissie te nemen beslissing eenparigheid van stemmen van de Verdragsluitende Partijen.

2. De Commissie beslist over de in artikel 6, lid 2 (a), 6, lid 3, en 11, lid 3, bedoelde maatregelen met eenparigheid van de uitgebrachte stemmen.

3. Behoudens andersluidende bepalingen vereisen de richtlijnen en maatregelen in de in artikel 6, lid 1 (b), en 6, lid 4, bedoelde gevallen een meerderheid van stemmen in de Commissie met dien verstande dat:

- deze stemmen worden gewogen met inachtneming van onderstaand artikel 8;

- deze stemmen de meerderheid van de stemuitbrengende Verdragsluitende Partijen moeten vertegenwoordigen.

4. De in artikel 6, lid 2 (b), bedoelde maatregelen worden door de Commissie overeenkomstig bovenstaand lid 3 genomen, met dien verstande dat de volgens dit lid berekende meerderheid 70% van de uitgebrachte gewogen stemmen moet bedragen.

5. Aanbevelingen van de Commissie vereisen de meerderheid van stemmen van de Verdragsluitende Partijen.

Artikel 8

1. De in artikel 7 bedoelde stemweging geschiedt overeenkomstig de onderstaande tabel:

Percentage van de jaarlijkse bijdrage van een Verdragsluitende Partij
ten opzichte van de jaarlijkse bijdragen van
alle Verdragsluitende Partijen gezamenlijk

	Aantal stemmen
Minder dan 1%	1
Van 1 tot 2 %	2
Van 2 tot 3 %	3
Van 3 tot 4½ %	4
Van 4½ tot 6 %	5
Van 6 tot 7½ %	6
Van 7½ tot 9 %	7
Van 9 tot 11 %	8
Van 11 tot 13 %	9
Van 13 tot 15 %	10
Van 15 tot 18 %	11
Van 18 tot 21 %	12
Van 21 tot 24 %	13
Van 24 tot 27 %	14
Van 27 tot 30 %	15
30%	16

2. Het aantal stemmen wordt de eerste keer bepaald bij de inwerkingtreding van het in 1981 te Brussel ter ondertekening opengestelde Protocol, onder verwijzing naar bovenstaande tabel en volgens de in artikel 19 van de Statuten van het Agentschap opgenomen regel ter vaststelling van de jaarlijkse bijdragen van de Verdragsluitende Partijen aan de begroting van de Organisatie.

3. In geval van toetreding van een Staat wordt op dezelfde wijze tewerkgegaan bij het opnieuw bepalen van het aantal stemmen van de Verdragsluitende Partijen.

4. Het aantal stemmen wordt, overeenkomstig bovenstaande bepalingen, jaarlijks opnieuw vastgesteld.

Artikel 9

1. De Commissie stelt haar reglement van orde vast, dat met algemene stemmen moet worden aangenomen.

2. Dit reglement moet met name voorschriften bevatten met betrekking tot het voorzitterschap, de instelling van werkgroepen, en de voertalen van de Commissie.

Artikel 10

Het Agentschap stelt aan de Commissie het personeel en de materiële middelen ter beschikking die nodig zijn voor het uitoefenen van haar taak.

Artikel 11

1. De Commissie onderhoudt met de belanghebbende Staten en internationale organisaties de betrekkingen die nodig zijn voor de verwezenlijking van het doel van de Organisatie.

2. Niettegenstaande het bepaalde in artikel 6, lid 3, en artikel 13 is de Commissie in het bijzonder bij uitsluiting bevoegd om in naam van de Organisatie met internationale organisaties, Verdragsluitende Partijen of derde Staten de overeenkomsten te sluiten die nodig zijn voor de tenuitvoerlegging van de taken van de Organisatie zoals die in artikel 2 zijn omschreven.

3. De Commissie kan het Agentschap op zijn voorstel de beslissing delegeren tot het openen van onderhandelingen en het sluiten van de overeenkomsten die nodig zijn voor de tenuitvoerlegging van de in artikel 2 bedoelde taken.

Artikel 12

De overeenkomsten inzake de in artikel 2 bedoelde taken tussen de

Organisatie en een of meer Verdragsluitende Partijen, een of meer niet-Lid-Statens, of een internationale organisatie, moeten de respectieve taken, rechten en verplichtingen van de Partijen bij de overeenkomsten, alsmede de voorwaarden van de financiering en de te nemen maatregelen vastleggen. Zij kunnen tot stand worden gebracht door het Agentschap onder de voorwaarden van Artikel 6, lid 3, en artikel 11, lid 3.

Artikel 13

Het Agentschap kan binnen het kader van de door de Commissie gegeven richtlijnen met de betrokken openbare of particuliere technische diensten van de Verdragsluitende Partijen, van Staten die geen Partij zijn bij dit Verdrag of internationale organen, de betrekkingen onderhouden die noodzakelijk zijn voor de coördinatie van het luchtverkeer en voor het functioneren van zijn eigen diensten. Het kan daartoe, in naam van de Organisatie, en onder het voorbehoud dat het de Commissie ervan in kennis stelt, overeenkomsten aangaan die een zuiver administratief, technisch of commercieel karakter dragen, voorzover die overeenkomsten nodig zijn voor het functioneren van het Agentschap.

Artikel 14

1. Indien de nationale wetgeving terzake bepalingen bevat, wordt overeenkomstig die wetgeving en behoudens goedkeuring van de betrokken Regeringen die verwerving van de onroerende goederen nodig voor het vestigen van inrichtingen van de Organisatie, aangemerkt als van algemeen nut. Hieraan zijn de rechtsgevolgen verbonden die de nationale wetgeving aan onteigeningen ten algemene nutte verbindt. Indien omtrent de eerder bedoelde verwervingen geen overeenstemming tussen de partijen kan worden bereikt, kunnen de bevoegde autoriteiten van de betrokken Staat terzake overeenkomstig hun nationale wetgeving de onteigeningsprocedure ten algemene nutte toepassen.

2. Op het grondgebied van de Verdragsluitende Partijen waar de in het voorgaande lid bedoelde procedure niet bestaat, kunnen de procedures tot vordering waarvan gebruik kan worden gemaakt in het belang van de burgerluchtvaart en de verreberichtgeving, ten behoeve van de Organisatie worden aangewend.

3. De Verdragsluitende Partijen kennen aan de Organisatie ten aanzien van de inrichtingen en ten behoeve van de diensten, voor haar rekening op hun onderscheiden grondgebieden aangelegd of ingesteld, het voorrecht toe van toepassing van de nationale wettelijke regelingen inzake de beperkingen van het eigendomsrecht van onroerende goederen welke in het openbaar belang mochten bestaan ten gunste van nationale diensten die hetzelfde doel beogen en in het bijzonder die regelingen die betrekking hebben op servituten in het algemeen belang.

4. De uit de toepassing van de bepalingen van dit artikel voortvloeiende kosten, met inbegrip van de schadeloosstelling die overeenkomstig de wetgeving van de Staat op wiens grondgebied de eigendommen zijn gelegen, verschuldigd is, komen ten laste van de Organisatie.

Artikel 15

Ingeval de Organisatie de in artikel 2, lid 2 (b), voorziene taken uitoefent, past het Agentschap de regelingen toe die van kracht zijn op de grondgebieden van de Verdragsluitende Partijen en in de delen van het luchtruim waarvoor de luchtverkeersleiding aan hen is toevertrouwd krachtens de internationale overeenkomsten bij welke zij partij zijn.

Artikel 16

Ingeval de Organisatie de in artikel 2, lid 2 (b), voorziene taken uitoefent, en binnen de grenzen van de aan de luchtverkeersleidingsdiensten toegekende rechten, geeft het Agentschap alle nodige aanwijzingen aan de gezagvoerders van de luchtvaartuigen. Deze zijn verplicht zich daaraan te houden, behalve in de gevallen van overmacht bedoeld in de in het voorgaande artikel genoemde regelingen.

Artikel 17

Ingeval de Organisatie de in artikel 2, lid 2 (b), voorziene taken uitoefent, worden de overtredingen van de luchtvaartwetgeving die zijn begaan in het luchtruim waarin het verschaffen van luchtverkeersleidingsdiensten is toevertrouwd aan het Agentschap, door speciaal hiervoor door het Agentschap aangestelde personen in proces-verbaal geconstateerd, onverminderd het door de nationale wetgevingen aan de opsporingsambtenaren van de Verdragsluitende Partijen toegekende recht om overtredingen van dezelfde aard te constateren. De bovengenoemde processen-verbaal hebben voor de nationale rechter dezelfde waarde als die, welke zijn opgemaakt door de nationale opsporingsambtenaren die bevoegd zijn om overtredingen van dezelfde aard te constateren.

Artikel 18

1. De verspreiding van geschriften en ander voorlichtingsmateriaal dat door of aan de Organisatie wordt verzonden en verband houdt met haar officiële werkzaamheden, wordt op geen enkele wijze beperkt.

2. Met betrekking tot haar officiële berichtgeving en het overbrengen van al haar documenten geniet de Organisatie een behandeling die even

gunstig is als die welke elke Verdragsluitende Partij vergelijkbare internationale organisaties doet genieten.

Artikel 19

1. De Organisatie is in de Staat waar zich de zetel bevindt, en binnen het grondgebied van de Verdragsluitende Partijen, vrijgesteld van alle rechten en belastingen bij haar oprichting, ontbinding en liquidatie.

2. Zij is vrijgesteld van rechten en belastingen die zij verschuldigd zou kunnen worden bij het verwerven van onroerende goederen welke nodig zijn voor de uitvoering van haar taak.

3. Zij is vrijgesteld van alle directe belastingen welke zouden kunnen worden geheven ten aanzien van haarzelf, haar eigendommen, bezittingen en inkomsten.

4. Zij is vrijgesteld van indirecte belastingen welke de uitgiften van leningen met zich mede zouden kunnen brengen en ten aanzien waarvan zij persoonlijk als schuldenares aansprakelijk zou zijn.

5. Zij is vrijgesteld van elke belasting van uitzonderlijke of discriminerende aard.

6. De in dit artikel neergelegde vrijstellingen strekken zich niet uit tot de belastingen en heffingen die worden geheven als vergoeding voor algemene door de overheid verrichte diensten.

Artikel 20

1. De Organisatie is vrijgesteld van alle douanerechten en heffingen van gelijke werking, waaronder niet begrepen kostenbijdragen of heffingen wegens verleende diensten, en zij is ontheven van elk verbod of elke beperking op in- en uitvoer van grondstoffen, materialen, benodigdheden en andere goederen die worden ingevoerd voor het officieel gebruik door de Organisatie en bestemd zijn voor de onroerende goederen en inrichtingen van de Organisatie of die nodig zijn om haar te doen functioneren.

2. De aldus ingevoerde goederen mogen binnen het grondgebied van de Partij waar zij ingevoerd zijn, noch worden verkocht, noch uitgeleend of afgestaan, hetzij gratis, hetzij onder bezwarende titel, behalve onder de voorwaarden welke door de Regering van de betrokken Verdragsluitende Partij zijn vastgesteld.

3. Alle nuttig geachte controlemaatregelen kunnen worden getroffen om te verzekeren dat grondstoffen, materialen, benodigdheden en andere in het eerste lid aangeduide goederen die zijn ingevoerd ten behoeve van de Organisatie, inderdaad aan genoemde Organisatie zijn afgeleverd en zijn aangewend voor de officiële onroerende goederen en inrichtingen of nodig zijn om haar te doen functioneren.

4. Bovendien is de Organisatie vrijgesteld van alle douanerechten en ontheven van elk verbod of elke beperking van in- en uitvoer, ten aanzien van de publikaties bedoeld in artikel 25 van de hierbijgevoegde Statuten.

Artikel 21

1. De Organisatie kan alle soorten valuta's bezitten en rekeningen aanhouden in alle geldsoorten, voorzover dit nodig is ter uitvoering van de werkzaamheden die voor het bereiken van haar doelstelling van belang zijn.

2. De Verdragsluitende Partijen verplichten zich om haar alle volmachten te verlenen die nodig zijn om, in overeenstemming met de desbetreffende nationale voorschriften en internationale overeenkomsten, alle overboekingen van gelden te verrichten waartoe de oprichting en de werkzaamheden van de Organisatie aanleiding kunnen geven, waaronder de uitgifte, aflossing van, en rentebetaling op leningen, indien de uitgifte hiervan door de Regering van de betrokken Verdragsluitende Partij is toegestaan.

Artikel 22

1. Het Agentschap kan een beroep doen op de medewerking van gekwalificeerde onderdanen van de Verdragsluitende Partijen.

2. De personeelsleden van de Organisatie genieten tezamen met hun inwonende gezinsleden dezelfde vrijstelling van maatregelen die de immigratie beperken en de inschrijving van vreemdelingen regelen, die in het algemeen wordt toegekend aan personeelsleden van vergelijkbare internationale organisaties.

3. (a) De Verdragsluitende Partijen staan, in tijden van internationale crisis, de personeelsleden van de Organisatie, evenals hun inwonende gezinsleden, dezelfde faciliteiten ten aanzien van repatriëring toe als aan de personeelsleden van andere internationale organisaties.

(b) Het bepaalde in (a) doet geen afbreuk aan de verplichtingen van het personeel tegenover de Organisatie.

4. Van de bepalingen van de leden 1 en 2 van dit artikel kan slechts worden afgeweken om redenen van openbare orde, veiligheid of volksgezondheid.

5. De personeelsleden van de Organisatie:

(a) zijn vrijgesteld van douanerechten en heffingen, waaronder niet begrepen bijdragen of heffingen op verleende diensten, op de invoer van hun persoonlijke bezittingen, meubelen en andere gebruikte huishoudelijke gebruiksvoorwerpen, die zij bij hun eerste vestiging uit